

6
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. XI 31 / 1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δελ. 1969/6-2-70.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). *Κάτω Ὀρεινή*
(παιλαιότερον ὄνομα: *Φράβτενα.*), Ἐπαρχίας ... *Σερρών*,
Νομοῦ ... *Σερρών*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Α.μ.*
Α.ν. Δεφέσζου ἐπάγγελμα *Διδάκτορας*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Κάτω Ὀρεινή - Σερρών*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *ἑξήθ. ὅμινες*

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Θεόδωρος Μανδέλας*

ἡλικία ... *55* ... γραμματικαὶ γνώσεις ... *Β' Γυμνασίον*

τόπος καταγωγῆς *Κ. Ὀρεινή*

8/10 *Κέως Χρήστου 79* *Διχαρμάτος*

24 *Βραχμ. Περτάρης 45* *Σ.Τ. Δημ. Δοφέας*

Α. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Σαρί-Γιάρ, Σοῦ Βάδε, Σοῦ Βανότο - Ρεμπράτσα*

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *Βασιλοπούς, Ρεμπράτσα, Τ. Ὀρ. ἐνηλ. 6.6.1920*

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ε.ἰ.ς. τοῦ ἰ.ς. Χωρι. Μοζ.ς

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Νέν. διατηρεῖ. ὁ πατήρ. ὑπ. Περιουσίαν του, ἀφ' ἧς διανεμέται. αὐδὲς ὡς χωρι. ἐ.χ. τοῦ τέκνον του (δηλ. νὰ τὸ κἄνῃ ἐπίτι)*

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ο.ε. ναι. γεωργία καὶ κτηνοτροφία*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *δεν εἰσέρχονται εἰς τὴν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

δεν εἰσέρχονται εἰς τὴν γεωργίαν

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγιάν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου πρὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ο.ε. ναι. εἰς διάφορα χωρία τοῦ κάμπου Σερρών*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπροιατζήδες), πρᾶγματευστάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *ο.ε. ναι. εἰς διάφορα χωρία*

εἰς διάφορα χωρία

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...
Τὰ χωράφια ἐλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον βοῶν... κυρίως... δὲ αἰγοπροβάτων...

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *Τὸ 1950* ...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... *Τὸ 1946* ...

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... *Ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸ 1950 τὸ μονόφτερο καὶ χρησιμοποιεῖται 6' ὄχι τὰ χωράφια. Ἡ προμήθεια ἀπὸ ξέρας.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.
 2. 5. 8.
 3. 6. 9.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *Ἀπὸ τὸ 1962* ..

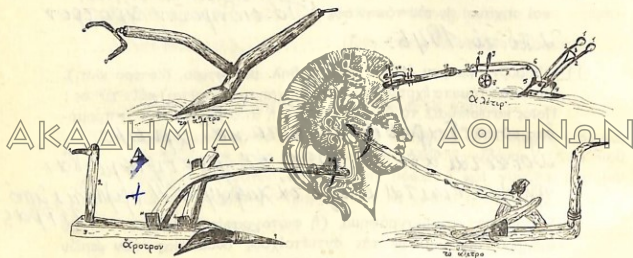
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Οχι... λόγω τοῦ ἀρκετοῦ ἐδάφους.*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...*Ο.Χ.Ι.*.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Τὸ... παλαιὸν... ξύλινον... ἄροτρον... κατασκευάζαν... τεχνίτης... μέγα... ἀπὸ... τοῦ... χωρίου.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *Ἐχρησιμοποιοῦμαι τὸ αὐτὸ φερόμενον*
2. *με... τὸ... +... εἶναι... ὁμοίαν... ἀπὸ... τοῦ...*
3. *ὁμοίαν... ὅσον... μέρος... τοῦ... αὐτοῦ...*
4. *τὸ... ἐν... 9. 14.*
5. 10. 15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὁλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν· δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἐν αὐτῷ ἔτι καὶ διὰ τῆς ἐξουσίας καὶ
 τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πάντα ἐκτίσθη
 καὶ ὁ κόσμος οὗτος καὶ ὁ κόσμος τῆς μελλούσης
 αἰῶνος καὶ ὅσα ἐκτίσθησαν καὶ ὅσα
 οὐκ ἐκτίσθησαν.

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀνδρᾶς;... Τό... ἐχῆμα
τῆς ἑ.π.ν.μ.ς. εἶχε φερεῖ χιτῶνα ἐνδύειν γόχνην

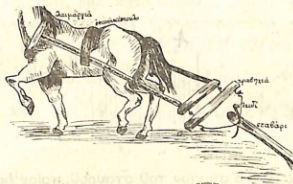

погоду и ввѣду... иудѣ... 72/80...

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

[illegible]

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

Π. 1660 τερον. ὄργωνον. αἱ γυναῖκες.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).

Πηκιάζον. καὶ τὰ δυνό... ζῶα... καὶ τὰ περιον... τὴν ζυγν... σὺν βοδιῶ... καὶ μετὰ... εἰς... ζεύγες

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

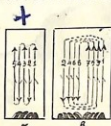
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα; με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Τὸ... σχοινί... δεκεται... εἰς... κέρατα... καὶ... κατευθύνεται... τὰ ζῶα... ἀπὸ... π. 1660

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με-ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Τ.ό... ὁρῶμεν ἡμεῖς καὶ μαζ' ἐνέειν
γραφῆς... ἔδωκε τὸ βραδύγραφον α.

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

- Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λαοῦδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίαις, ντάμης, σπασίης, μεσδοῦρας
κ.λ.π.) ; ἐχίλινετο καὶ χίλινετο μετὰ ἀνδρῶν
τὸ ὄργωμα

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; *Με*.....
χωρίζαμε.....

- 6) Πού υπάρχει ή συνήθεια να γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνη, δηλ. να μη χρησιμοποιηται άροτρον ; ...χι...χρησιμοποιείται...επί...επί...

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη οργώματος (άροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μέ τῶ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. *Μ.Ε. τῶ. 2. Ν.Ι. ... κατὰ τῆς... Λόγῳ τῶν... ἐξ ἄλλων... περὶ τῆς... φορῆς... πηχίως... διὰ τῶ... ἀντιρροπῆς... ἀπὸ τῆς βροχῆς*

Εἰς ποῖα ὀργῶματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . Ε. Γ. Ζ. Ε. . . Δ. Γ. Δ. . . Χ. Γ. Δ. Μ. Δ. . . Ζ. Γ. Δ. Δ. . . Ε. Γ. Χ. Δ. Γ.
. . . Χ. Δ. . . Γ. Δ. Δ. Γ. Δ. Δ. Γ.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημοτριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγένοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Ὀργώματα τῶν Ἀπριλίου καὶ ὀργώματα Σεπτελίου καὶ ὀργώματα Μαΐου ὅταν εἴναι καὶ αὐτὰρτὴ τῶν Νοεμβρίου.....

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Δέρ. 1224000, 1224000 2224000

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρθῶν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιταρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Τὸ βιβλίο ἀγίνεται ἕνα χροῖο.

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν ειδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Βασιλ. καὶ βελόν. ἐρπύλλι... 1.....*

5) Ποία εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν. π.χ. τὸ διδάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... τὸ δίδακι.

υπερβόρεα εὐδ. γὰρ ἡ γερμανοῦ ἀφ' οὗ
ἐκείνη πηγεύει.

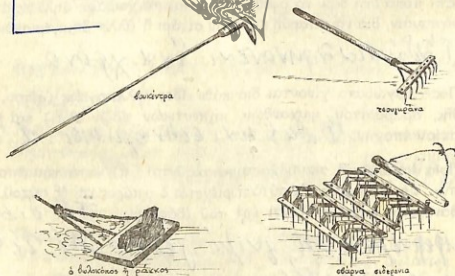
β) Με ποια γεωργικά εργαλεία (ή τυχόν άλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουσία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

ფორმის დასაწყისი უნდა იყოს
შეგანი.

2) Γίνεται μετά το ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Σ. γὰρ τὸ ζῆλον τοῦ κείρου...
Δὲν γίνεται ἐν ἐνημερίῳ ἐβάρνισμα...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Με υπ/α και 268 πρ. Όμοια με
να μη σφραγιστεί. ΓΕΓ. ΔΕ.

— 10 —

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..καρ. φά.ς... καὶ, τὰ αὐτὰ, δὴ αὐτὸς ἐκφύλαξ
..τὰ... καὶ τὰ περὶ... ..

καρμάι

ζούλα

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

..Πρόσωπα... ζευγολάτης καὶ ἐκφύλαξ... αὐτὰ
δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδοθῇ ἀκριβεῖς.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

..Ποιὰ... χωράφια... καλλιεργοῦνται διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων...
..ἐκφύλαξ... καὶ τὰ περὶ... ..

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

..Δὲν... καλλιεργοῦνται...
..ἐκφύλαξ... καὶ τὰ περὶ... ..

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς ἀντάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

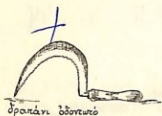
..ἐκφύλαξ... καὶ τὰ περὶ... ..
..ἐκφύλαξ... καὶ τὰ περὶ... ..

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μέ δρεπάνι...*
δοντωτὸ... εὐκρινὲς...
κατασκευ...

Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Χρησιμο...*
ποιεῖται... δρεπάνι...
δοντωτὸ δρεπάνι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Η... κόψη...*
δοντωτὴ τοῦ δρεπανιοῦ...
κατασκευ...

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Η... χειρολαβὴ... σκελετός...*

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *τὸν ἀρχαῖον ἀπὸ ξύρου.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χειράς, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ὁ θερισμὸς ἐν ἀρχῇ γίνεσθαι μετὰ δρεπάνου, ἐν τῷ ἀπομυρῖναι αὐτῶν μείνουσιν ὁσπρία μίση.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ὁ θερίζοντα χαμηλὰ, ἐν τῷ ἑαυτῶν ἐκείνην ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἐν ἀρχῇ ἐλέγοντο.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χειρές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ ἴδιοι θερίζοντες ἐπὶ τῷ ἐδάφει.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *πολλὰς χειρές μαζί. Περιῶδες 20 χειρές. οἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων τοποθετοῦνται πρὸς τὴν ἴδιαν κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράχματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. ... *καταδύματα... δερμάτια*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

*Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες,
 δὲν ἤρχοντο φέρον θεριστάι*

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ὁχι... δὲν χρυσιφοῦται... γιὰ τὴν

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ε.Σ. Προς την Υπέρβα Αρχή του Δωδε-
κα. Β' Τετάρτη.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ
τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

0x1

- 6) Πού την τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἴς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς όπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
 εἶσιν. I M A A O U N

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

A O H N n N

OXI

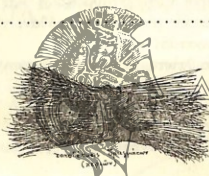
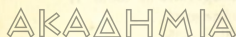
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *Ἀμέσως ἔπειτα...*

εναντιωμένοι. εφ' ὅσον. ἡμεῖς. ἀπὸ. ἐν
ἰδίᾳ. τὸν. δεξιὰ. τοῦ. ἑαυτοῦ. ἑαυτοῦ. ἑαυτοῦ.
ἑαυτοῦ. ἑαυτοῦ. ἑαυτοῦ. ἑαυτοῦ. ἑαυτοῦ.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλίες ; Πώς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ ἴδιος ὁ θεὸς πᾶσι τὸ εὐαγγέλιον ἐξ
τοῦ ἔδαφους τοῦ δέσμιου γίνεται μετὰ
τοῦ ἴδιου προϊόντος. Αὐτὸ τὸ εὐαγγέλιον ἐνταῦθα
δίνεται μετὰ μαθητῶν ἐνταῦθα ὡς
ἐκτείνονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθεοῦντο ;

Μερίοντα... παρὰ... καὶ...
 μερίοντα... ἡμεῖς... καὶ...
 καὶ... ἐν... καὶ...
 καὶ... τοῦ... καὶ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Από το
Έτος 1958... Τὸ φύτευμα γίνεται
πὴν Ἀπρίλιον.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Με πικρὴν ἐκμηδένισιν
βυζαντινὴν γίνεται τὸ βγάλισμο.
πὴν Τ. Ν. Ν. Ν. Ν.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσπνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, ρίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἡ γραφή
τῶν ζώων γίνεται μὲ ἄγρο
δέν. κατὰ τὴν ἐργασίαν ξηρὰ φυτά.*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).*
- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο προς τούτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέρουντο εἰς τὴν αὐλὴν
τοῦ οἴκου. Ἡ μεταφορὰ γινέ-
ταν καὶ γίνεται πρὸς τοὺς
διότι δὲν μποροῦν νὰ μεταφέρωνται ἀπὸ

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ;

Θεμωνιάστας. Γίνεταν ὅτε ἔκ-
μηνιά, δηλ. τὸ ἐκείνην ἐπὶ ἄλῃ

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ; Δὲν ὑπῆρχε

ἀνέκαθεν ἀλώνι. Μετὰ τὸ 1958
ὁ χωρισμός γινέταν ἐπὶ τοῦτο

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποῖαν θέσιν ;

Σήμεραν ὑπάρχει ἀνέκα-
τος ἔξω τοῦ χωριοῦ, διὰ τὴν
τοποθέτησιν χορτανοθύμης

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Οὐ μανιές... μίαν κοιλίαν στήν ἄλφη... ἐξείκοσι...
βειρές.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχyroποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιθοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο-μέτρων (καλούμενός σπηχερός,
στρουλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ οὗ οὗ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

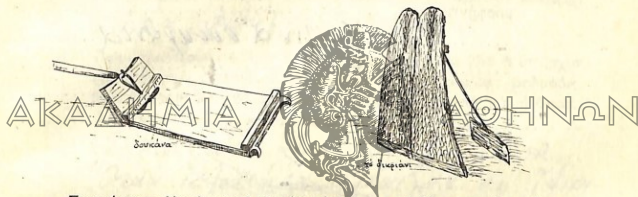
Με' ἡλινδριζή... πέτρα... βερρεμένη...
νὰ πὲρ... ἐξείκοσι.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἷς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιθοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

...*Δὲν διατηρεῖται ὁ ἡμετέρος τοιοῦτος
φύλος διὰ τὸν καιρὸν*.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοιπτερῶν μεταλλίνων ἑλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

...*Δὲν φέρει τὸ ζέστον ἀμυγδαλινὸν
μηχανήμα ἐπὶ τοῦ καιροῦ*.....

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι
τῆς δύσεως αὐτοῦ

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὰ ξύλα δοκράνια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλῶνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφοι τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

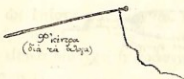
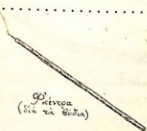
Ὁ βλ. ἐξελ. π. δὲν ποδοῖται
τὰ ἔφεραν ἐξέμερος χι. δ. γ. α. ποδοῖται

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).

Βουκέντρα μῆκος 2 μέτρων

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

... Δέ.ν. πέντε.ρχε. ἐκατομ.α.βί.α

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... Δέ.ν. πέντε.ρχε. ἐκατομ.α.βί.α

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦνται καὶ ἀγωγιάντες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδιά ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Σήμερον Δέ.ν. ἀλωνίζον. με. βί.α. ...
Ὅταν ἀφάνιζαν, ἀφάνιζαν. οἱ. ἴδιοι
οἱ. γεωργοί. τὰ. δι.κά. τους.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... 0. X. 1

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνος στρώματις

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνερα
 μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο ὁ μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

ΟΧΙ. Μόνο τὸ ὅτι ἔκριναν τὰς ἐκκαρπύδας τῶν λίκων.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

1958. Ἐνδοαφενδύχε
ἡ Κωνσταντῆ καὶ ἡ Μαρία. Λειτουργοὶ καὶ τραπέζης
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Με τὴν φουρκιάρια.

Ἐν δὲ τῇ ἐπαρχείᾳ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

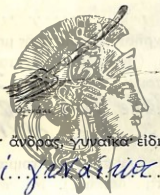
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ... εὐχνομαζόμενος... σωρὸς... ἔχει...
 εὐπρόσχετον... εὐχνομα...
 ὡς... εἶν... εὐαδέρχει...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....

Μέ... ζευγάρια, ὡς... τὸ
 τῆς... πρᾶξις... εὐκλεισμένων... εὐχνομα...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρας... καὶ... γυναικας...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἄλωνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ὁ... κόμπος... ἀπὸ... ὁ... ἀποχωρίζεται...
 τοῦ... καὶ... ἀπὸ... ἀπὸ... μέ...
 ζεύγος... ὡς...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἄλωνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἄλωνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

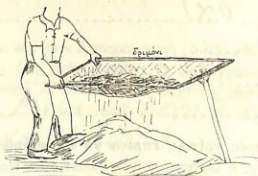
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μὲ παλινο δερμόνιτο ἢ χαρμινένιο

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ὁ... διαχωρισμός... γίνεται... κατ' ἀρχὴν... μὲν...
 κοινῶς... ὡς... γυναικῶς...? Ἐπει... φεύγον...
 τὰ... χεῖρ... ὑπόβλα...? Ἐπει... κοινῶς...
 ται... ὡς... ἑλ... μὲν... ἀντι... ὡς...
 ὑπόβλα... ὡς... καὶ... ὑποβλά... ὡς...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ

Σχηματίζεται... ὡς... ὁ δαυτοῦς...
 ... μὲν... κοινῶς...
 δὲν... ὑποβλά...

- 8) Ἄλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

ΟΧ!

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Σὲ... ἀγαπᾷς... ἐν τῷ...
τοῦ... χαρίον... καὶ... κερὶ... βλάν... ἀγαπᾷ...
... τῶν... β. π. ι. ι. κ. ν. τ. ν.*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

*μετὰ... τὸ... ἀλώνισμα... Ἐχθέρια... ἀπὸ...
... ἔχει... μαζὶ... ἔργα... καὶ... τὸ...
... βέ... δεικνύει...*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ΟΧΙ

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), 'Αποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*'Αναμμα... φωτιᾶς... γίνεται... ἐν τῷ...
χωρίῳ... τῷ... ἡμερῶν... τῆς... πρωτοχρονιάς...*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

*Χαράματα... 1^η... Ἰανουαρίου... καὶ... εἰς τὰς
πρὸς... τῶν... χωρίῳ...*

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Δέν ἔχει ὄνομα.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυρὰν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;

Νέοι... ἀρραβυνιασμένοι... ἀνάβουν... τὴν
φωτιά.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυρὰν
τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; Δέν... εἰς τὴν φεγγαίαν

τὰ μαζεύουν οἱ ἀρραβυνιασμένοι... ἀπὸ τοῦ
βορρὸ... καὶ... τὰ μαζεύουν... ἐπὶ τῇ πύλῃ τῶν

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τὰ χαρμὰτα... τῆς Πρωταρχοῦς... οἱ ἀρρα-
βυνιασμένοι... πηδῶν καὶ... ἀπὸ τῶν
ζώων (τοὺς κύνες) ἀπὸ τῶν ἀγρῶν... τῶν κοριζβιῶν.

καὶ τὰ μαζεύουν... εἰς τὴν φεγγαίαν... ἀπὸ τῶν ἀγρῶν

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορτασμοί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος,
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα Δέν... ἔχουν... τὴν φεγγαίαν

τε... τὸ... ἑορτασμοί... ὁ δὲ... ἑορτασμοί...
δημιουργεῖται... ὁ δὲ... καὶ... διάφοροι...
κρότοι... παλαιότερον.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Μαζεύονται... νέοι καὶ... νέες... ὅταν... χαρμ-
τῶν... ἡ φωτιά... πηδῶν... οἱ νέοι... ἐπὶ τῇ
φωτιά... καὶ... χορεύουν... καὶ...
κανένα... κρότιο... χορὸ... περὶ... δαξωίων... δέν...
μοῦ εἶπαν... τὴν φεγγαίαν

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Καίονται... Πορφυρίαι... μετὰ
τὴν ἡμέραν ἐμείκην...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Δέν. καίονται... ὁμοιώματα...

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἐξαιρέτην... ἐν ἔθρῳ...
εἰς τὸ χωρίον... εἰς τὸ ὄρειον...
κατὰ τὴν ἡμέραν... Ἀγίου...
τοῦ... Προδρόμου... τὴν... ἀποκαταστάσεως...
Τὸ ἔθρῳ... εἰς τὸν...
Χάρου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αρ. Πρωτ. 33

Π Ρ Ο Σ

ΤΟΝ Κ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΑΙ ΕΚΠΑΙΔ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΕΡΡΩΝ

ΕΙΣ ΣΕΡΡΑΣ

«Υποβλήτω των ερωτηματολογίων
διὰ γεωργικά έργα και
προς ένδον της»

Λαμβάνω την τιμήν να υπο-
βάλω την εννημέρωση ερωτημα-
τολογίων διὰ γεωργικά έργα και
προς ένδον της εις το χωρίον
Κάτω Ορεινή, διὰ την ένταξιν
Απογραφικών Αξιακών της Εφορίας,
δεδωτάς εννήμερον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΜΗΤΡΙΟΣ

Εν Κάτω Ορεινή τη 6-2-1940

Ενταξάμενος
ο

Αντίς του Σχολείου

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΕΛΟΓΟΡΑΣ

Ερωτηματολόγιον
διὰ γεωργικὰ ἐργασεία
καὶ κατ' ἑδίφον περὶ αὐτὰς.

Χ. Κάτω Όρεινή- Σερρών.

1. Γενικά.

Τὸ χωρίον Κάτω Όρεινή εὐρίσκεται βορείως τῆς πόλεως Σερρῶν καὶ ἀπέχει 20 χιλμτ. ἀπ' αὐτὴν.

Συνδέεται μετ' αὐτῆς μὲ χωματόδρομον.

Ἐξενδεδώκετο τὸ ἔτος 1913 ἀπὸ τοῖς Βουλγάρους.

Τὸ θρακιτικόν εὐαγγέλιον ἐκδόθηκεν εἰς τοὺς κατωίους μὲ ἀποστέρεα καὶ ἀποστέρεται τῆς ἐξέφυκτος τοῦ χωριοῦ.

Ἐκρίνεσθαι εἰς ἐφόρους 150 μ. ὅλην τὴν ὀρεινὴν χωρίον. Τὰ χωρία τοὺς εἶναι ὡς μὲν καὶ κατωίους. Ἡ ἀποδοκίμια τοὺς 6 εἰς προϊόντα εἶναι ἐλάχιστη. Τὰ πρῶτα προϊόντα τοὺς ἦσαν καὶ δημητριακὰ καὶ ἐλάχιστα φασόλια. Ἐκτός αὐτῶν ὑπάρχον ὡσπές καρποὶ καὶ ὑπάρχον βελανίδια. Ἡ καλλιέργεια ἔχινετο μὲ πρωτόγονα μέθοδους καὶ γίνεται μέχρι σήμερον. Ἀνάγια δὲν μισοῦν νὰ κινηθῶντο τὸ χωρίον τοῦ ὀρεινοῦ ἐδάφους. Ἐπεὶ ὅμως οἱ ἐργασίαι ἔχοντο καὶ γίνονται μὲ τὰ βῶα. Ὁρμαὶ μετὰ τοὺς ὡσπὶς 6 εἰς προϊόντα κ. γ. π. Ἡ εἰσολογὴ τῆς πατάτας τὸ 1958 ἔφερεν καὶ ὡσπὶς πρῶτον ἐν τῷ χωρίῳ. Δὲν καλλιέργεται ὅμως συστηματικῶς καὶ ἡ ἀποδοκίμια εἶναι μικρά. Ἀφαινετική μηχανὴ ἀφαινεῖ τὴν τῶν βιτῶν τοὺς. Δὲν γίνεται λόγος γιὰ διεργαστικὴν ἢ διεργαστικὴν μηχανή. Τὸ μόνο μηχανήμα ποὺ εἰσέρχεται μὲν ἐν τῷ

χωρίο είναι τὰ τραυτέρ, τὰ δωοῖα ἐφ' ἡμέραν χρησι-
μοποιούνται διὰ τὸ ὄργωμα, περιβόητον διὰ
μεταφορές.

Σημειώνεται οἰκονομικοὶ παράγοντες διὰ τὸ χωρίο
εἶναι οἱ ἰδρυέντες βυρσαῖοι, χαλκουργοὶ καὶ
καὶ δαβιῶς. Ὑπάρχει ἀρχαῖα μηχανοτροχία
αἰχμαροβάτων. Ἐπίσης πλῆθος ἀφ' ὧν ἐργάζονται
ἀπὸ τὴν ἡροίαν ἕως τὸ φθινόπωρον εἰς τὴν κοδὴν
ἐν τῇ, τὰ δωοῖα ἐμεταφεύεται τὸ Δυρόσιον.

Διὰ τὸ μέλλον ὑπάρχει προσπάθεια βελτιωτικῆς
καλλιεργείας τῆς πατάρας.

Δέον τὰ ἐκτελεσθῆναι ὅτι ἀποφοί ματοῖσι τὸν ἰόντιον
ματῆρονται καὶ μετῆρξαι εἰς τὰ κορυφαῖα
ὡς ἐργάζονται περιεστῇ. Σήμερα κατεβαίνουν κατὰ
τὸν ὁριζόντιον τῆς ὁριζῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2. Περιγραφή τοῦ κυριώτερου ἐδικοῦ τοῦ χωρίου
Κάτω Ὀρεινῆς.

Τὴν 1^η Ἰανουαρίου, ἡμέραν ἑορτῆς τοῦ Ἰωάννου
τοῦ Προδρόμου (ἕως δι' αὐτοῦς πρῶτη ἡμέρα τῶν
Χριστουγέννων) ὑπάρχει ἓνα ξεχωριστὸν ἐδοῖον.
τὸ δωοῖον ἕως τὰ μὴ συνάσσειται ἀλλοῦ.

Ἐνας χειρτόμος νέος δίνει ἐπὶ τὴν πλάτη τοῦ
ἐνα γὰρ, ἀπὸ τὸ δωοῖο κρέμεται ποτὶς ποδοῖα,
καὶ δαβιῶς αἰχμαροβάτων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς
χειρτομίας, οἱ μαθεύονται εἰς τὴν κεντρικὴν
πλάτειαν τοῦ χωρίου. Ποτὶς νέοι εἶναι ντυ-
μένοι ποδοῖα καὶ ἀλλοὶ ἔχουν μαυρισμένα τὰ
πρόσωπα τοῖς ἢ καὶ οἱ ποδοῖα ἀνὰ κ. ἕκαστον

ἀρχίζει τὸ πανηγύρι. Νέοι καὶ νέες χορεύουν
τῇ συνοδείᾳ τῶν δριμύτων ὀρχήνων, γκαϊνὰς βε-
μέγαλο μῦθο. Σημβαίνει ὁμοῦ καὶ τὸ ἔθνος
παράδοξον. Ἀπὸ τοῦ ἀνδρῶν νέους μερικοὶ ξεχα-
ρίζουν πᾶσι, τὸν συνήγαγε τὸν ἀπέναντι καὶ
γίνεται πᾶσι, ἕως ὅπου τὸν ρίξουν πᾶσι. Ἐνδεῖται
τὸν ἐνδεχόμενον γὰρ τῶν διὰ τῇ συμφορᾷ 5, 10
ἀρχ. τὶς δωδεκάς ἀποβγέρει ἀπέναντι τῶν Ταραχ.
Ἀπέναντι συνεχίζεται μετ' ἑξῆς. Ἀπὸ ὁ ἀπέναντι
συνοδὸς τοῦ εἶναι γὰρ μαζεύουν ἐνὰ ποσὸν
ἐνδεῖται τῇ συμφορᾷ. Ὡς ὅπου εἶναι καὶ ἕνα
εἶδος νεοπαίδων, διότι οἱ νέοι ἔρχονται εἰς ἐδορὴν
βρῆδον, χορεύουν ἀπὸ γίνεται καὶ τὸν Ἀν-Παύλου
Ὁχι δηλ. τὸ παρκατάστη ἔδορ, ἀλλὰ ἐνδεῖται τὸν ἑνὸς
χορεύει γὰρ χωρὶς. Ἀπὸ εἶναι ἀποβγέρει
μαζὺ γὰρ, διότι οἱ ἑνὸς χωρὶς δὲν γένοι-
τιδεσθε.

Ἡ γὰρ καὶ τὸ ἔδορ συνεχίζεται τὸ βράδυ
ἐνὰ παρκατάστη τοῦ χωριοῦ, μόνον ὁμοῦ μετ' ὅπου
ἀνδρες, ὅπου χορεύουν, γένετον καὶ πορροὶ παρκα-
τῆσιν ἐνὸς μαζὶ. Ἐνδεῖται τὸ ἐνδεῖται
ἐνδεῖται ἐνδεῖται τοῦ χωριοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ